

ускладнення задач і зростання рівнів досягнень.

Ефективним методом розробки авторської системи особистісно-професійного самовдосконалення є синергетичний професійний акмеф'ючеринг, який складає підставу для розробки авторського проекту (програми) професійного самовдосконалення фахівця як професіонала (в розрізі наших наукових інтересів – менеджерів освітніх закладів).

Розроблена на засадах фундаментальної та синергетичної акмеології адаптивна модель формування акмеологічної компетентності суб'єкта освітнього процесу складає підставу для розробки акмесинергетичної технології професійного самовдосконалення та здійснення процесу самореалізації на шляху досягнення «Акме».

Бібліографія:

1. Гладкова В. М. *Професійне самовдосконалення менеджерів вищих навчальних закладів: акмеологічні основи*: монографія. Київ: Освіта Україна, 2013. 350 с.
2. *Фундаментальна акмеологія – наука XXI століття*: монографія / за заг. ред. В. М. Гладкової, С. Д. Пожарського. Київ: Інтерсервіс, 2019. 206 с.

References:

1. Hladkova V. M. *Profesiine samovdoskonalennia menedzheriv vyshchychk navchalnykh zakladiv: akmeolohichni osnovy*: monohrafiia. Kyiv: Osvita Ukraina, 2013. 350 s.
2. *Fundamentalna akmeolohiia – nauka KhKhI stolittia*: monohrafiia / za zah. red. V. M. Hladkovoï, S. D. Pozharskoho. Kyiv: Interservis, 2019. 206 s.

Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти в контексті адаптивного підходу ГОДЕЦЬКА Тетяна

Informational and Analytical Support of the Digital Transformation of Education in the Context of an Adaptive Approach Tatiana GODETSKA

godtaniv@gmail.com

У контексті виконання наукового дослідження «Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки: вітчизняний і зарубіжний досвід» реєстраційний № 0123U100476, яке розпочалось з 1 січня 2023 р. нами й заплановано, відповідно до технічного завдання, здійснити добір, аналіз і систематизацію вітчизняного та зарубіжного досвіду цифрової

трансформації освітньої сфери, з'ясувати специфіку й особливості науково-методичного забезпечення, а також визначити пріоритетні напрями і перспективи цифрової трансформації освіти і педагогіки в умовах війни та відновлення України після російської агресії.

У проекті Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року [2] представлено комплексне стратегічне бачення цифрової трансформації освіти і науки, яке відповідає засадам реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики цифрового розвитку, що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 р. № 56.

У Концепції розвитку цифрових компетентностей до 2025 року [3] зазначено, що формування цифрових навичок і цифрових компетентностей в суспільстві належить до основних завдань, які сприятимуть розвитку цифрової економіки та суспільства, електронної демократії і людського капіталу.

Проект Концепції [2] спрямований на подолання проблем, таких як:

- застарілий зміст освіти з навчальних предметів інформативної галузі;
- освітні програми не спрямовані на формування необхідних цифрових компетентностей у майбутніх педагогічних працівників;
- низький рівень цифрових компетентностей учасників освітнього процесу;
- відсутність: сучасної техніки і технологій та достатнього покриття мережі Інтернет в закладах та установах системи освіти і науки; якісного цифрового освітнього контенту для здобуття освіти; актуальної, достовірної інформації про здобувачів освіти, педагогічних та науково-педагогічних працівників, а також науковців для прийняття управлінських рішень; ефективних електронних систем подання звітності у закладах освіти і науки,
- забюрократизованість процесів внутрішнього документообігу закладів та установ освіти і науки;
- непрозорість розподілення фінансування наукових досліджень для українських вчених;
- незручність отримання послуг та сервісів у системі освіти;
- недоступність наукових ресурсів та інфраструктур.

Усвідомлюючи визначальне значення цифрової трансформації вітчизняної освіти для забезпечення її нової якості, відповідності вимогам сьогодення, досягнення високої позиції у світовому освітньому рейтингу, вчені Національної академії педагогічних наук України і надалі спрямовуватимуть зусилля на розв'язання актуальних проблем науково-методичного супроводу процесів цифровізації освітньої галузі [3].

У Концепції [2] наголошено, що для ефективного формування та реалізації державної політики у сфері освіти і науки, прийняття управлінських рішень будь-якого рівня необхідна аналітична, статистична інформація. За нашим переконанням такий аналіз стосується також всіх інших сфер життя. З огляду на це, інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти в контексті адаптивного підходу [1] дуже важливий та вчасний. Заплановані нами оглядові та інформаційно-аналітичні матеріали зможуть оптимізувати працю

науковців і педагогів, сприяючи зменшенню часових та інтелектуальних витрат з пошуку й опрацювання науково-освітньої інформації щодо актуальних питань цифрової трансформації освіти і педагогіки, та забезпечити умови для безперешкодного доступу споживачів до систематизованого освітянського контенту.

Тож завдячуючи застосуванню адаптивного підходу створюються можливості отримання зазначених вище результатів.

Бібліографія:

1. Годецька Т. І. Адаптивна ефективність інформаційно-аналітичного супроводу наукової діяльності НАПН України в умовах цифровізації. *Адаптивні процеси в освіті*: зб. матеріалів (тез доп.) І Міжнар. наук. форуму; за наук. ред. Г. В. Єльнікової, М. Л. Ростокі, м. Харків, 7–8 лют. 2022 р. Київ-Харків, 2022, ГО «ШАУСПС», Вип. 1(4). С. 143–145.

URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730339/1/Zb%20Forum%20I-AAE-01.06.2022.pdf> (дата звернення: 05.02.23).

2. Концепція цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року: проєкт.

URL: <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fmon.gov.ua%2Fstorage%2Fapp%2Fmedia%2Fnews%2F2021%2F05%2F25%2Ftsifrovizatsiigromadskeobgovorennya.docx&wdOrigin=BROWSELINK> (дата звернення: 05.02.23).

3. Кремень В. Г., Биков В. Ю., Ляшенко О. І., Литвинова С. Г., Луговий В. І., Мальований Ю. І., Пінчук О. П., & Топузов О. М. Науково-методичне забезпечення цифровізації освіти України: стан, проблеми, перспективи: наукова доповідь загальним зборам НАПН України, 18-19 листоп. 2022 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, Т. 4. Вип. 2. С. 1–49.
<https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4223>

References:

1. Hodetska T. I. Adaptivna efektyvnist informatsiino-analitychnoho suprovodu naukovoi diialnosti NAPN Ukrainy v umovakh tsyfrovizatsii. *Adaptivni protsesy v osviti*: zb. materialiv (tez dop.) I Mizhnar. nauk. forumu; za nauk. red. H. V. Yelnykovoї, M. L. Rostoky, m. Kharkiv, 7–8 liut. 2022 r. Kyiv-Kharkiv, 2022, HO «ShAUSPS», Vyp. 1(4). S. 143–145. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730339/1/Zb%20Forum%20I-AAE-01.06.2022.pdf> (data zvernennia: 05.02.23).

2. Kontseptsiia tsyfrovoi transformatsii osvity i nauky na period do 2026 roku: proiekt.

URL: <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fmon.gov.ua%2Fstorage%2Fapp%2Fmedia%2Fnews%2F2021%2F05%2F25%2Ftsifrovizatsiigromadskeobgovorennya.docx&wdOrigin=BROWSELINK> (data zvernennia: 05.02.23).

3. Kremen V. H., Bykov V. Yu., Liashenko O. I., Lytvynova S. H., Luhovyi V. I., Malovanyi Yu. I., Pinchuk O. P., & Topuzov O. M. Naukovo-metodychne zabezpechennia

tsyfrovizatsii osvity Ukrainy: stan, problemy, perspektyvy: naukova dopovid zahalnym zboram NAPN Ukrainy, 18-19 lystop. 2022 r. Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy, T. 4. Vyp. 2. S. 1–49.
<https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4223>

**Практичні аспекти врахування адаптивного підходу у формуванні
інклюзивного середовища закладу освіти
ГОРІШНА Оксана**

***Practical aspects of taking into account the adaptive approach in the formation of
an inclusive environment of an educational institution
Oksana HORISHNA***

Розвиток інклюзивного освітнього середовища є одним із напрямків впровадження НУШ і передбачає активне залучення дітей з ООП до навчального процесу у закладах освіти. Інклюзивне освітнє середовище спрямоване на забезпечення сприятливих умов для навчання і всебічного розвитку учнів з різним рівнем здоров'я та освітніми потребами у межах школи [2]. Мета цього середовища – орієнтуватися на розвиток особистості та відповідати запитам соціального оточення людини.

Освітнє середовище тільки тоді буде інклюзивним, коли матиме ряд ознак: спланований і організований фізичний простір, у якому діти можуть безпечно пересуватися під час занять; сприятливий соціальний та емоційний клімат; умови для спільної роботи дітей в досягненні позитивного результату [1]. Вимоги, які задекларовані в законодавстві до інклюзивного середовища, ми адаптуємо до певних можливостей та ресурсів нашого закладу, а для цього ми провели дослідження серед педагогічного колективу. Запровадження інклюзивної форми навчання, на думку 73% респондентів серед педагогів, призвело до змін в змісті та структурі освітнього процесу; хоча 20% – не могли визначитися з відповіддю і 7% – були не згодні.

На думку 52% респондентів, сутністю інклюзивного навчання є організація життя без бар'єрів або усунення наявних. Однак, 30% педагогів розглядають його як спеціальний сервіс для адаптації та модифікації освітнього процесу для дітей з ООП у системі освітніх послуг, гарантованих державою, що базуються на принципах не дискримінації, а врахування багатоманітності людини. Тобто сьогодні педагоги орієнтуються у специфіці інклюзії. Інклюзивна освіта передбачає навчання дітей з ООП в межах ЗЗСО за місцем проживання. Серед принципів ефективного формування інклюзивного середовища педагоги називають: права на освіту та психолого-педагогічний супровід дітей з ООП та безбар'єрності; (74%); єдиноначальства та лідерства (13%); економічність та інтегрованість (7%); регламентація та тайм-менеджмент (6%). Відповіді на ці питання показали, що 26% педагогів, на жаль, не розуміють принципів інклюзивної освіти.